

دوره نهم تقنینیه

جلسه ۷۸۹

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

۲۹ فروردین ماه ۱۳۱۳ - سوم محرم ۱۳۵۳

شماره مسلسل : ۶۳۳

قیمت اشتراك { سالانه }
داخله : ۷۵ ریال
خارجه : ۱۰۰ ریال
تک شماره : دورجل

مطبوعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز چهارشنبه ۲۹ فروردین ۱۳۱۳ هـ - اسوم محرم ۱۳۵۳

فهرست مذاکرات

- ۱) تقدیم و تصویب لایحه اختیارات کمیسیون عدلیه
- ۲) موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) اعلام اسامی اعضاء منتخبه برای کمیسیونها
- ۳) تقدیم چند فقره لایحه از طرف آقای وزیر عدلیه

(مجلس يك ساعت و سه ربع قبل از ظهر بپایان رسید)

صورت مجلس روز ۲۲ فروردین ماه را آقای مؤید احمدی (جنشی) قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - آقای فروزی

معاون - قبل از دستور

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (خبر) صورت

مجلس تصویب شد

۲ - اعلام اسامی اعضاء منتخبه برای کمیسیونها

رئیس - در نتیجه استخراج آرام مربوطه بکمیسیونها

اشخاص ذیل برای کمیسیونها که قرائت میشود تعیین شده اند:

مقام مفتی ریاست عالییه مجلس مقدس دامت عظمة

نتیجه استخراج آرام و منتخبه در جلسه ۲۲ فروردین

۱۳۱۳ راجع باشیخاب ۱۸ نفر آقایان اعضاء کمیسیون

قوانین عدلیه بقراری است که ذیلاً بمرسوم میرسد

عدد حاضر موقع اخذ رأی ۱۱۳ نفر

عدد آرام باخود ۱۶۶ رأی

جائزین اکثریت :

آقای میرزا ۱۰۱ رأی آقای افشار ۱۰۱ رأی

آقای دکتر قزل باغ ۱۰۱ رأی آقای آقا سید احمد سید بهانی ۱۰۱ رأی

آقای احتشامزاده ۱۰۰ رأی آقای لیتوانی ۱۰۰ رأی

آقای حمزه تاش ۹۹ رأی آقای طهرانی ۹۹ رأی

آقای مؤید احمدی ۹۹ رأی آقای ملک پدنی ۹۹ رأی

این مذاکرات مشروح مفاد و هشتمین جلسه از دوره نهم تفریحی (مطابق قانون ۱۳۰۱)

دايره تند نویسی و تجریر صورت مجلس

اعلام اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین بی اجازه - آقایان : مرآت اسفندیاری - علوی سیزداری - حاج غلامحسین ملک - مخلوچی - امیر ارجمندی - بیات - کاررونیان - باستانی - محمود کاتبی - اعتبار - یونس آق و بازلجه - چرچان - کورس - هوبل - دکتر بهرامی

آقای رهبری ۹۶ رأی آقای سلطان ۹۵ رأی
 آقای مولوی ۹۵ رأی آقای جنبیدی ۹۱ رأی
 آقای کتالی ۹۴ رأی آقای طباطبائی ۹۴ رأی
 آقای جهانمائی ۸۹ رأی آقای درهت زاده ۷۹ رأی
 کبیسیون قوانین مایه

عده حضار موقع اخذ رأی ۱۰۴ نفر
 عده آراء مأخوذه ۱۰۰ رأی

حائزین اکثریت
 آقای دهسلانی ۱۰۰ رأی آقای میرزائی ۱۰۰ رأی
 آقای زردی ۱۰۰ رأی آقای هزار چربی ۱۰۰ رأی
 آقای میرزا محمدخان وکیل ۱۰۰ رأی
 آقای مهدوی خراسانی ۹۹ رأی آقای میرزا یانس ۹۹ رأی
 آقای طالب خان ۹۹ رأی آقای دکتر آزاد آملی ۹۸ رأی
 آقای دادور ۹۸ رأی آقای میرزا موسی خان برآت ۹۸ رأی
 آقای فریسی ۹۸ رأی آقای امامی ۹۷ رأی
 آقای اعتبار ۹۷ رأی آقای دیر سهرانی ۹۷ رأی
 آقای قنوجی ۹۴ رأی آقای دهشم سنک ۹۷ رأی
 آقای باجری ۹۰ رأی

کبیسیون اقتصاد ملی

عده حضار موقع اخذ رأی ۱۰۵ نفر
 حائزین اکثریت ۹۹ رأی
 عده آراء مأخوذه ۹۹ رأی

آقای فریسی ۹۹ رأی آقای کاتب ۹۹ رأی
 آقای محمد آقا مهدوی ۹۹ رأی آقای پارسا ۹۹ رأی
 آقای بیکپور ۹۹ رأی آقای چاپچی ۹۹ رأی
 آقای طهرانچی ۹۹ رأی آقای نمازی ۹۹ رأی
 آقای حاج محمد رضا بهمنی ۹۹ رأی آقای لاریجانی ۹۹ رأی
 آقای غیرازی ۹۹ رأی آقای کازروینیان ۹۹ رأی
 آقای هزار چربی ۹۸ رأی آقای محبت لاریجانی ۹۸ رأی
 آقای وکیل ۹۷ رأی آقای حاج تقی آقا و هیزاده ۹۷ رأی
 آقای شاهرودی ۹۶ رأی آقای امینی ۹۵ رأی

کبیسیون معارف

عده حضار موقع اخذ رأی ۱۰۴ نفر عده آراء مأخوذه ۱۰۱ رأی

حائزین اکثریت

آقای دکتر ادهم ۱۰۱ رأی آقای تربیت ۱۰۰ رأی
 آقای سهرابخان ساکینیان ۱۰۰ رأی آقای دکتر سنک ۹۸ رأی
 آقای میرزا محمد حسین نواب ۹۹ رأی آقای دکتر ضیاء ۹۹ رأی
 آقای دکتر طاهری ۹۸ رأی آقای ارکانی ۹۸ رأی
 آقای میرزا موسی خان برآت ۹۸ رأی آقای اورنگ ۹۷ رأی
 آقای میرزائی ۹۷ رأی آقای لیبوئی ۹۶ رأی
 آقای مصنف ۹۶ رأی آقای محمد شپالی ۹۶ رأی
 آقای مهمل ۹۵ رأی آقای انور ۹۵ رأی
 آقای علوی سبزواری ۹۴ رأی آقای پور سرریپ ۹۰ رأی

کبیسیون امور خارجه

عده حضار موقع اخذ رأی ۱۰۳ نفر
 عده آراء مأخوذه ۱۰۱ رأی

آقای حاج میرزا حسنخان اسفندیاری ۱۰۰ رأی
 آقای فراگزار ۱۰۰ رأی آقای افندی ۹۹ رأی
 آقای طالب خان ۹۹ رأی آقای خواجهوی ۹۸ رأی
 آقای دشتی ۹۸ رأی آقای مرتضی قلیخان بیات ۹۷ رأی
 آقای دکتر ادهم ۹۷ رأی آقای نقه الاسلامی ۹۶ رأی
 آقای رهنما ۹۵ رأی آقای اعتبار ۹۴ رأی
 آقای محمد آقا مهدوی ۸۶ رأی

کبیسیون داخله

عده حضار موقع اخذ رأی ۱۰۳ نفر
 عده آراء مأخوذه ۹۶ رأی

حائزین اکثریت

آقای دکتر احتشام ۹۶ رأی آقای دکتر سبیدی ۹۶ رأی
 آقای مقدم ۹۶ رأی آقای صفاری ۹۶ رأی
 آقای بیات ماکو ۹۶ رأی آقای قطعی ۹۶ رأی
 آقای اسکندری ۹۵ رأی آقای مهدوی ۹۵ رأی
 آقای حبیبی ۹۵ رأی آقای زردی ۹۵ رأی
 آقای دکتر بهرامی ۹۴ رأی آقای نواب یزدی ۹۳ رأی

کبیسیون طرق

عده حضار موقع اخذ رأی ۱۰۵ نفر

عده آراء مأخوذه ۱۰۰ رأی
 حائزین اکثریت:

آقای کاشف ۱۰۰ رأی آقای بروچردی ۱۰۰ رأی
 آقای پارسا ۱۰۰ رأی آقای اسفندیاری ۱۰۰ رأی
 آقای مؤید قوامی ۱۰۰ رأی آقای بختیار ۱۰۰ رأی
 آقای دبستانی ۱۰۰ رأی آقای بنکدار ۹۹ رأی
 آقای حبیری ۹۹ رأی آقای دکتر ملک زاده ۹۹ رأی
 آقای پناهی ۹۹ رأی آقای دربانی ۹۹ رأی
 کبیسیون پست و تلگراف:

عده حضار موقع اخذ رأی ۱۰۴ نفر عده آراء مأخوذه ۱۰۱ رأی

حائزین اکثریت

آقای هدایت ۱۰۱ رأی آقای ارباب کبکچرو ۱۰۱ رأی
 آقای نژدنی ۱۰۱ رأی آقای دولتشاهی ۱۰۱ رأی
 آقای سهرابخان ساکینیان ۱۰۱ رأی آقای مخبر فرهمند ۱۰۰ رأی

کبیسیون نظام

عده حضار موقع اخذ رأی ۱۰۴ نفر عده آراء مأخوذه ۱۰۱ رأی

حائزین اکثریت

آقای پور سرریپ ۱۰۰ رأی آقای اعظم زنگنه ۹۷ رأی
 آقای حبیبی ۹۷ رأی آقای مقدم ۹۷ رأی
 آقای حبیری ۹۶ رأی آقای بختیار ۹۶ رأی
 رئیس - از آقایان امینی و بهشود بهد از ختم جلسه
 به ملاقات هیئت عدله کبیسیونها را انتخاب فرمایند و
 مخصوصاً کبیسیون معارف و عدلیه که کار دارند
 پیشتر تا کسب میکنند زودتر کارها را آماده کنند که مجلس
 کار داشته باشد

۳- تقابله چند ظفره لایحه از طرف آقای وزیر عدلیه

وزیر عدلیه - بدو آن لایحه است تقدیم میکنم برای
 اختیار برای کبیسیون عدلیه مجلس که بعضی قوانین
 مقننه است در آنجا آورده شود و موقع اجرا گذاشته شود تصویب
 فرماید. سه فقره لایحه قانونی دیگر هم هست تقدیم میکنم.

۴- شور و تصویب لایحه اختیارات کبیسیون عدلیه

ساحت محترم مجلس شورای ملی
 نظر بانکه مقننه است اولاخت بیستنهادهی وزارت عدلیه
 قبل از اینکه در مجلس شورای ملی طرح و تصویب گردد
 مطابق سوابق موجوده در کبیسیون قوانین عدلیه مطرح
 و بعد از تصویب کبیسیون به موقع اجرا و آزمایش گذاشته
 شود تا پس از رفع نواقص آنرا به مجلس شورای ملی پیشنهاد
 گردد. لذا ماده واحده ذیل راجع به اختیارات کبیسیون
 قلمی قوانین عدلیه با فید در فوریت پیشنهاد و تقاضای تصویب
 آن میشود

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است لوابیح قانونی را

که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کبیسیون
 فعلی قوانین عدلیه به موقع اجرا گذارده و پس از آزمایش
 آنها در عمل نواقص را که در ضمن جریان ممکن است
 معلوم شود دفع و قوانین مزبور را تکمیل نموده تا برای
 تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید لوابیح مزبوره
 در کبیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد
 شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف
 هشت روز از تاریخ توزیع بکبیسیون بدهند و شور دوم
 بعد از انقضاء هشت روز بعمل آید

رئیس - فوریت مطرح است آقایان که با فوریت اول
 این لایحه موافقت دارند قیام فرمایند
 (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. فوریت ثانی مطرح است آقایان که
 با فوریت ثانی موافقت قیام فرمایند
 (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است.
 آقایان رهنا

رهنا - در موضوع این لایحه خاطر نمایندگان محترم
 چه در این دوره و چه در ادوار سابق سابقه دارد و بنده لازم نیست
 که در اصل صحبت کنم زیرا تکلیف ضرورت و احتیاج
 ایجاب کرده است که يك نسخه از قوانین مملکتی در
 کبیسیون عدلیه بگذرد از لحاظ تفسیر در عمل و رساندن

مواد و قوانینی که محتاج الیه اجتماع است ولی در اینجا بنده دو سه قسمت را میخواستم عرض آقای وزیر عدلیه برسانم که ایشان در این خصوص توضیح بدهند اولین قانونی که در دوره های قبل راجع با اختیارات وزیر عدلیه گذشت در ۱۳۰۰ شمسی بوده که تقریباً تا چهل مدت زیادی میگذرد و روی همین فکر (که فکر هم اصولاً خوب بوده) که قانون برود در عمل و آنچه توافق دارد در عمل درست بشود و بیاید به مجلس در ادوار قبل از اختیارات آقای وزیر عدلیه یعنی آقای داور از دوره دوم هم يك قسمت از قوانین ما از کمیسیون گذشته است و رفته است عمل برای اینکه آزمایش بشود واز آندوره تبعال که بیست و یکسال میگذرد این قوانین باید آزمایش شده باشد و نواقصی رفع شده باشد و برگردد به مجلس و نتیجه داده باشد باین معنی که قضات ما تشخیص داده باشند که فلان ماده از قانون گذشته است این از نقطه نظر عمل از نقطه نظر اجتماعی بسامتی اینطور بشود و تبدیل بشود این اصلاحات در قوانینی که برای آزمایش رفته اند است بنده خواستم از آقای وزیر عدلیه خواهش کنم و سابقه هم دارم که ایشان در این موضوع اقدام کرده اند و میخواهند این قوانین را يك دسته کنند و بیاورند به مجلس با رفع نواقصی که در عمل دیده شده این را بنده میخواستم به بینم که چه موقعی این اقدام عقید را خواهند کرد برای اینکه این حقیقتاً خلاصه تجربه و عمل چندین ساله کار ما است که باید بصورت قانونی در بیاید و به مجلس بیاید. قسمت دوم راجع به تشریفات قانونی است که بنده میخواستم بگفتم در این خصوص باز عرضی بکنم قانونی که از مقام صلاحیت دار گفته میگذرد يك نوع تکالیفی است که برعهده افراد يك جامعه هر قدر هستند وارد میکند يك عده را مکلف بیک نوع اعمال و رفتار می کند در تجارت در صنعت در حقوق در تمام وظایفشان در اجتماع بنا بر این افراد هر چه بیشتر و بهتر باین قوانین مطلع باشند البته بهتر خواهد بود گذشته

از اینکه يك نوع تربیتی میکند افراد را پس قانون يك نوع تشریفات انشاری لازم دارد که بدانند همه فرض بفرمائید ما در اینجا يك قانونی بگذرانیم اگر چنانچه مردم ندانند بگفتمی از نقطه نظر وجدان و فکر برای محکومیت آن اشخاصی که سابقه ندارند دست قاضی را می بندد (افسر - صحیح است) بنا بر این هر چه در قوانین دائره انتشار دایره اطلاعات نیست بگفتم عمومی بیشتر باشد بهتر است (افسر - کفر خطا میکنند) بنده خواستم اینجا عرض کنم این صلاحیتی که اینجا برای کمیسیون عدلیه قائل شده اند بسیار خوب است مفید است ولی بعقیده من همانطور که اخیراً هم يك روبرو اتخاذ شده آن قوانین مهمی که بیشتر مربوط است بزنگاتی اجتماعی قوانین و مقررات جدیدی که وضع میکنند اینها را حق الامکان اگر ممکن میشود بیاورند به مجلس در صورتی که طولانی هم نباشد و بعد از آنها فاصله قائل بشوند برای تشریح و با وسایلی که ممکن است انتشار بدهند در جرابه تا حقیقت قانون در دسترس مردم و افراد جامعه قرار بگیرد و آنها بدانند بچه شکلی باید رفتار کنند این دو تذکری بود که میخواستم خدمت آقای وزیر عدلیه عرض کنم ولی اصولاً در اصل لایحه عرضی ندارم.

ولیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - فرمایشات آقای داور را بنده بدو قسمت قسمت میکنم قسمت اولش را میخواهم عرض کنم که کلاً با ایشان موافق هستم حالا البته اگر نظری هست در این موضوع آقای وزیر عدلیه توضیح خواهند داد قسمت اینکه در دوره دوم تقنینیه که تفریباً در سال ۱۳۲۸ یا ۲۹ قمری بود (افسر - ۲۸) که کمیسیونی از مجلس انتخاب شد مثل حالا کمیسیون عدلیه جمعی از علما هم آنوقت بودند مجلس اختیاری داد بکمیسیون عدلیه که قانون برای اصول محاکمات حقوقی و جزائی از کمیسیون بگذرانند و برای آزمایش به موقع عمل و اجرا بگذارند که اگر در ضمن عمل نواقص مشهود شد آن نواقص را یادداشت بکنند و بعد قانون را بیاورند به مجلس

و در مجلس بگذرانند و از آنوقت تا بحال هر دوره تقنینیه همینطور عرشش ما يك رقیه که کمیسیون عدلیه تجدید شده این اختیار بکمیسیون عدلیه داده شده است کمیسیون عدلیه هم قوانین را نوشته است و عمل کرده ولیکن هنوز برنگشته آن قوانین به مجلس و البته باید تمام آن قوانین بانظریاتی که در ضمن عمل قضات فهمیده اند که چه نواقصی در قانون هست آنها را یادداشت کنند بیاورند به مجلس باز هم برود در کمیسیون عدلیه و کمیسیون عدلیه را بدو روبرو بکنند بیاید به مجلس ماده بساده رای بگیریم و قانون حقیقی باتمام تشریفات بشود اما قسمت دوم فرمایشاتشان میخواستم عرض کنم اینکه فرمودند قوانینی میآید به مجلس گاهی هست که بعضی از مواد هست که غیر از تضييع وقت مجلس هیچ فایده ندارد پیشنهاد میکنند مثلاً چهار ماده است که آقای وزیر عدلیه پیشنهاد میکنند در توشیح فلان ماده مثلاً اشتباه شده حالا این بیاید به مجلس و خوب اشتباه را نگاه میکنند اگر هست کمیسیون خودش رفع میکنند سابقاً همه قوانین میآمد بکمیسیون عدلیه و آنگاه میدادند کمتر لایحه بود که از کمیسیون عدلیه به مجلس بیاید لیکن در این شش ماه اخیر بعکس بوده آنچه آقای وزیر عدلیه لایحه آورده اند تمام به مجلس آمده الا دوسه فقره که آنها اینطور بوده که بادر مواد اشتباه شده یا يك تهافت و تناقضی در چند ماده بوده که این را کمیسیون رسیدگی میکرد و آن تهافتش را برداشته است و نظر خود آقای وزیر عدلیه هم همین است که تمام لواحق به مجلس بیاید مگر این جزئیات و بالاخره این اختیارات بر میگردد روی آن جزئیات و آن هم چون تضييع وقت مجلس است البته آقایان موافقت میفرمائید لایحه همینطور بگذرد.

وزیر عدلیه - در قسمت اول فرمایشات آقای داور و آقای مؤید احمدی بنده کاملاً موافقم و عقیده خود بنده هم همین بوده است و جزء پرگرام کار وزارت عدلیه در اصل است البته سابقاً قضائاتی بوده که قوانین بطور آزمایش عمل بشود زیرا که اصلاح قوانین را همان در مجلس بگذرانند و از آنوقت و این قوانین اصول محاکمات حقوقی و اصول محاکمات جزائی و قوانین حقوق جزا کلاً يك تغییرات زیادی هم در آنها داده شده است و اسباب تشنگی ذهن محاکم و قضات و وکلا و مردم همه اینهاست اینها رفع شود و يك صورت جمعی و ثباتی پیدا کنند که هم فرا گرفتن آن آن باشد و هم عمل کردنش در قسمت دوم که آقای داور فرمودند برای انتشار این را بنده هم کاملاً عقیده مندم زیرا یکی از ترفیفات معنوی و اصولی يك ملتی این است که قوانین سلامت را بدانند و باو آشنا باشند و عملشان را برطبق قانون قرار بدهند و ما میتوانیم میزان تمدن هر ملتی را آن بگیریم که بیشتر آموزش قانونی و بسط صلاح دیسپلینه باشد در تمام طبقات چه آنهاست که طرف ب دولت هستند در يك کاری یعنی رفتار دولت با مردم و ملت با دولت و رفتار خود مردم در داخله خودشان اینها همه باید تحت قوانین باشد و هر چه این قوانین تکامل پیدا کرد یعنی اطلاعات مردم درش بیشتر شد و اجرائش خوب تر شد البته آن ملت لایقتر است که باو تمدن بگوئیم ولی برای انتشار تصور میکنم ده روز و پنج روز و یکماه و دو ماه کافی نیست هر قاصله و وقتی که گذاشته شود مردم در آن قاصله نمیتوانند و هر وقت در موقع عمل دچار يك زحمتی شدند آنوقت با خودشان اگر سواد دارند مراجعه میکنند به قانون و اگر نه از دیگری میپرسند و الا قبل از احتیاج کسی بقانون مراجعه نمیکند بنظر بنده برای انتشارش بهتر همان است که قوانین در خود مجلس طرح شود همان مذاکرات

مجلس که در روز نامه ها نوشته میشود و مردم روز نامه میخوانند می بینند که چه قانونی وضع شده و می بینند منافع و مصالح و مفاسدشان را البته اشخاص ذی نظر هم در ممالکت هستند که اگر يك نظری داشته باشند بتوسط آقایان نمایندگان یا بتوسط وزارت عدلیه يك اظهاراتی خواهند کرد و این خودش يك نوع انتشاری است برای قانون این را هم بنده طرفدار هستم که بیشتر قوانین باید در مجلس طرح شود الا اینکه این اجازه هم برای کمیسیون لازم است زیرا همانطور که آقای مؤید احمدی توضیح دادند بعضی از قوانین هست که محتاج نیست باشند وقت مجلس گرفته شود اینها در همان کمیسیون بگذرد بهتر است و اجازه غیر از عمل است البته عمل را باید در آنهایی که احتیاج تام اقتضا میکند نمود والا اصل قانون این است که باید در مجلس طرح شود و بسم همه آقایان نمایندگان شفاهاً برسد و مذاکرات شفاهی شود و بعد هم اصلاح شود

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - موافقم

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - بنده اگر چه این مرتبه هم اقتضای عضویت کمیسیون عدلیه را دارم و بالطبع میبایست با اساس این لایحه موافق باشم ولی بنده فعلاً این لایحه را زائد میدانم يك وقتی قوانین در خارج صحبت نمیشد مذاکره نمیشد و افکار آقایان نمایندگان در يك جا جمع نبود قوانین زیاد هم بمجلس وارد میشد و فرصت نبود این بود که در ادوار سابقه این ترتیب تصمیم گرفته شد که نوعاً قوانین مربوطه عدلیه بکمیسیون عدلیه مراجعه شود از جهت سهیل ولی فعلاً چنانچه آقایان نمایندگان محترم کاملاً مسبقاً از مدنی بابتطرف قوانین یعنی لوایحی که تقدیم بمجلس میکنند در خارج صحبت میشود مفصلاً در اطراف لایحه و حقیقتاً افکار آقایان در يك جا جمع میشود و آنوقت آن لوایح وارد مجلس میشود و در يك جلسه قوانین ولو مفصل هم باشد از تصویب بمجلس میگذرد در این صورت ما احتیاجی

این بود عرایض بنده و با وجود این اگر آقایان تصویب بکنند البته مخالفتی نیست و صحیح است. يك تذکری هم بعموم آقایان نمایندگان میخواستم عرض کنم و آن این است که در ظرف هشت روز که نوشته شده که آقایان نمایندگان نظریات خودشان را که بکمیسیون بدهند خوب است در ظرف هشت روز که فرصت هست آقایان نظریاتی که دارند بکمیسیون بدهند و البته در کمیسیون مطرح میشود و خیلی استفاده های زیادی هم خواهد شد.

رئیس - آقای اورنگ موافقتند؟

اورنگ - بلی

رئیس - توبه آقای طهرانی است. بفرمائید.

طهرانی - همانطور که آقای دهنما اظهار کردند و آقای وزیر عدلیه هم تصدیق کردند که همینطور است بنده تصور میکنم قوانینی که سابق گذشته است آنچه بایستی آزمایش بشود شده است و حالا برای اینکه رفع نواقص بشود و آنچه احتیاجات مردم است در نظر گرفته شود و رفع اشکالات دولت هم بشود البته آن قوانین می آید به مجلس مخصوصاً قوانین جزائیش خیلی خوب است و از آقای وزیر عدلیه بنده هم در قسمت خودم تقاضا میکنم که زودتر این اقدام را بکنند اما راجع باختیاری که برای کمیسیون عدلیه میگیرند که لوایحی که دارند ببرند در کمیسیون عدلیه مطرح شود بعد برود برای آزمایش. بنده تصور میکنم که اگر آقای وزیر عدلیه این را تصدیق بفرمایند که قوانین سابق را به مجلس بیاورند آنهایی که آزمایش شده است و آنهایی که بایستی حالا از مجلس بکنند و تکمیل بشود توافقش کار مجلس هم خیلی زیاد می شود و این بهتر از این است که امروز لوایحی را که می آورند اینها بیاید و وقت مجلس را بگیرد آن قوانینی که آزمایش شده است و توافقش هم حالا ممکن است رفع شود این بیاید بمجلس زیرا الان ممکن است باز لوایحی آقای وزیر عدلیه پیشنهاد کنند باین عنوان که این لایحه برود در کمیسیون مطرح شود اختیاراتی هم بکمیسیون داده میشود آن

لوایح میرود در کمیسیون طرح و تصویب میشود و آزمایش میکنند بعد اگر نواقصی دارد رفع میشود و بعد بیاید به مجلس حالا اگر کار مجلس را فقط منحصر باین بکنیم که قوانینی که می آید برود به کمیسیون و اختیاراتی نداشته باشد کمیسیون که قوانین سابق را که آزمایش شده است و کارش هم تمام شده است و حالا موقوفش است که بیاید در مجلس و کارش تمام شود البته کار مجلس هم زیاد خواهد شد و قوانین هم خوب حلاجی میشود مخصوصاً قوانین جزائی که البته در این مدت در عمل خیلی اشکالات درش دیده شده و خیلی اصلاحات هم لازم دارد که هم دولت نظر دارد باصلاح آنها هم قضات يك نظریاتی دارند هم مردم بيك اشکالاتی بر خورده اند و بيك پیشنهاداتی کرده اند بنده تصور میکنم که اگر موافقت کنند و پیشنهاد کنند که همان قوانین گذشته بیاید و از مجلس بگذرد بهتر باشد تا اینکه امروز بگوئیم به کمیسیون عدلیه اختیار داده نشود و قوانین فعلی بیاید به مجلس بنده نظر این بود و در قسمت انتشار البته ممکن است در قوانینی که از کمیسیون میگذرد این اشکال باشد و بيك نفعی است البته ولی ممکن است در قوانینی هم که از کمیسیون میگذرد در کمیسیون مطرح میشود بيك مدت زیادتری قائل شد که بموقع اجرا گذاشته شود پس از ده روز باشد بعد از یکماه بموقع اجرا گذاشته شود و از آنطرف هم در روزنامه ها انتشار داده شود و مردم را بیشتر مطلع و مستحضر کنند بنده عرض این بود.

بعضی از نمایندگان - کافی است.

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - عرض کنم که در فرمایشات آقای دیبا درست دقت کردم بنده اقتضای عضویت کمیسیون عدلیه را ندارم بنا بر این مقدمه باید طرفدار این معنی باشم که خوب است مجلس اختیار برای کمیسیون عدلیه ندهد و لوایح وزارت عدلیه کلاً به مجلس بیاید برای خاطر مشاوره و مذاکره بیشتری و حلاجی اکن باین تجربه که در عمل دارم و قطع دارم که آقایان هم تصدیق دارند

و آن اینست که راجع بقوانین عدلیه کلیه تخصص علمیش متعلق به آقایان رفقا و آن کسانی است که با تحصیلات قدیمه را منظم دارند و تحصیلات جدید حقوقی را یک قسمت از آقایان رفقا هم بکن است این دو تخصص علمی قدیم و جدید را نداشته باشند ولی از نظر امتحان و تجربه یک تحصیلاتی دارند و مجلس در موقع انتخابات کمیسیون عدلیه رعایت این معنی تخصص را کاملاً مراعات نموده یعنی افرادی را از بین رفقا انتخاب کرده که تخصص علمی یا امتحانی و تجربی راجع با امور حقوقی دارند و شاهد این عمل این است که در هر دوره این اختیار برای کمیسیون عدلیه گرفته شده است و هشت روز برای انتشار لوایح و دادن نظریه رفقا وقت تعیین شده که هر صاحب نظری اگر نظری دارد در این مدت بنویسد و بدهد یا اقلاً در کمیسیون عدلیه حاضر شود و اظهار نظر کند چنانچه از خود آقای دیا استفسار کردم و خودشان فرمودند در این مدت ۸ روز کسی از رفقا حاضر نشده که نظری بدهد. و این دلیل بر این است که همان رفقای که بعنویت کمیسیون عدلیه انتخاب شده و تخصص دارند و سایر آقایان هم با ایشان اطمینان و اعتماد دارند صاحب نظرند یا از روی تجربه یا از روی تخصص در فن. و اینها را متخصص در فن میدانیم عملاً یا از روی تجربه در مجلس هم که لوایح مطرح میشود غالباً بیستم هر قانونی که متعلق به روزار تخته است منحصراً راجع به آن موضوع مذاکره میکنند و در قیام و تخصص در امر و حقوقی و عدلیه هم غالباً کسانی هستند که خودشان در کمیسیون عدلیه عضویت دارند پس بنده اشکالی برای تصویب این لایحه نمی بینم بلکه تسریع در عمل را هم موجب است زیرا چند نفر در کمیسیون جمع شده و اظهار نظر اصلاحی می کنند مشاوره می کنند. این معنی هم در ضمن است که پس از آزمایش و دیدن اینکه اگر تواقی دارد بیاید در مجلس و رفع تواقش بشود پس بنده با تصویب این لایحه موافقم و بهتر و بعمل هم نزدیکتر است برای اینکه زود تر از مراحل دیگر است راجع به

اگر شما منظر هستید که من بروم يك جنبایی بکنم تا آزمایش ماده قانون معلوم شود بنده که این کار را نمیکنم و گمان نمیکنم سایرین هم نکنند. پس قوانینی که میگذرد باید مدت منتهی داشته باشد که باصلاح هزار فقره کار واقع شود و این قانون نسبت با آنها حاکم باشد ما عملاً به بیستم خوب است یا نه و تمام مواردش در نظر گرفته شود. ممکن است يك موردی واقع شود ولی بيك مورد نمیشود ترتیب اثر داد و باید در موارد متعدد سنجیده و فهمیده شود و موارد زبان و نفس و صحت و عقب آن کاملاً سنجیده شود پس با این مقدمه با این فرمایش آقای دیا که نسبت به ۶ ماه فرمودند مخالفم. (جمعی از نمایندگان - کافی است)

رئیس - خوب است موافقت فرمایند هر کسی حرفی

دارد بزند. آقای دکتر طاهری.
دکتر طاهری - عرض ندارم.
رئیس - آقای هزار جریبی
هزار جریبی - موافقم.

(جمعی از نمایندگان - کافی است)

رئیس - بسیار خوب. چون وقت داشتیم. گفتیم حرف زده شود. آقایانیکه با ماده واحده موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد
[۵ - موافق و دستور جلسه بعد. ختم جلسه]
رئیس - ما جلسه را باین منظور ختم میکنیم که آقایان تشریف ببرند و اعضاء عامه کمیسیون ها را معین کنند. جلسه آینده شبه اول اردیبهشت سه ساعت قبل از ظهر. دستور لایحه ایست که متعلق است باداره تجارت.
(مجلس سه ربع ساعت قبل از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه

ماده واحد - وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بوقت اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقص را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده تمیماً برای تصویب مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید. لوایح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از اقباض هشت روز بعمل آید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و نهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و سیزده شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر